

**URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO**

**SPOTKANIE KOORDYNATORÓW
PROGRAMÓW OCHRONY POWIETRZA**

Aktualności dotyczące Programów ochrony powietrza dla
województwa pomorskiego

15 grudnia 2022 r.

Małgorzata Wadecka

Programy ochrony powietrza w województwie pomorskim

- Uchwała nr **307/XXIV/20** Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28.09.2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla **strefy aglomeracji trójmiejskiej**, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu
- Uchwała nr **308/XXIV/20** Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28.09.2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla **strefy pomorskiej**, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu

Zmiana programów ochrony powietrza w 2021 r.

- Uchwała nr **413/XXXIV/21** Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 czerwca 2021 roku **zmieniająca** uchwałę Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie programu ochrony powietrza dla **strefy aglomeracji trójmiejskiej**, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu
- Uchwała nr **414/XXXIV/21** Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 czerwca 2021 roku **zmieniająca** uchwałę Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie programu ochrony powietrza dla **strefy pomorskiej**, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu

Zmiany w treści Załącznika nr 4

Tabela 1 Wykaz planowanych działań naprawczych w strefie aglomeracji trójmiejskiej

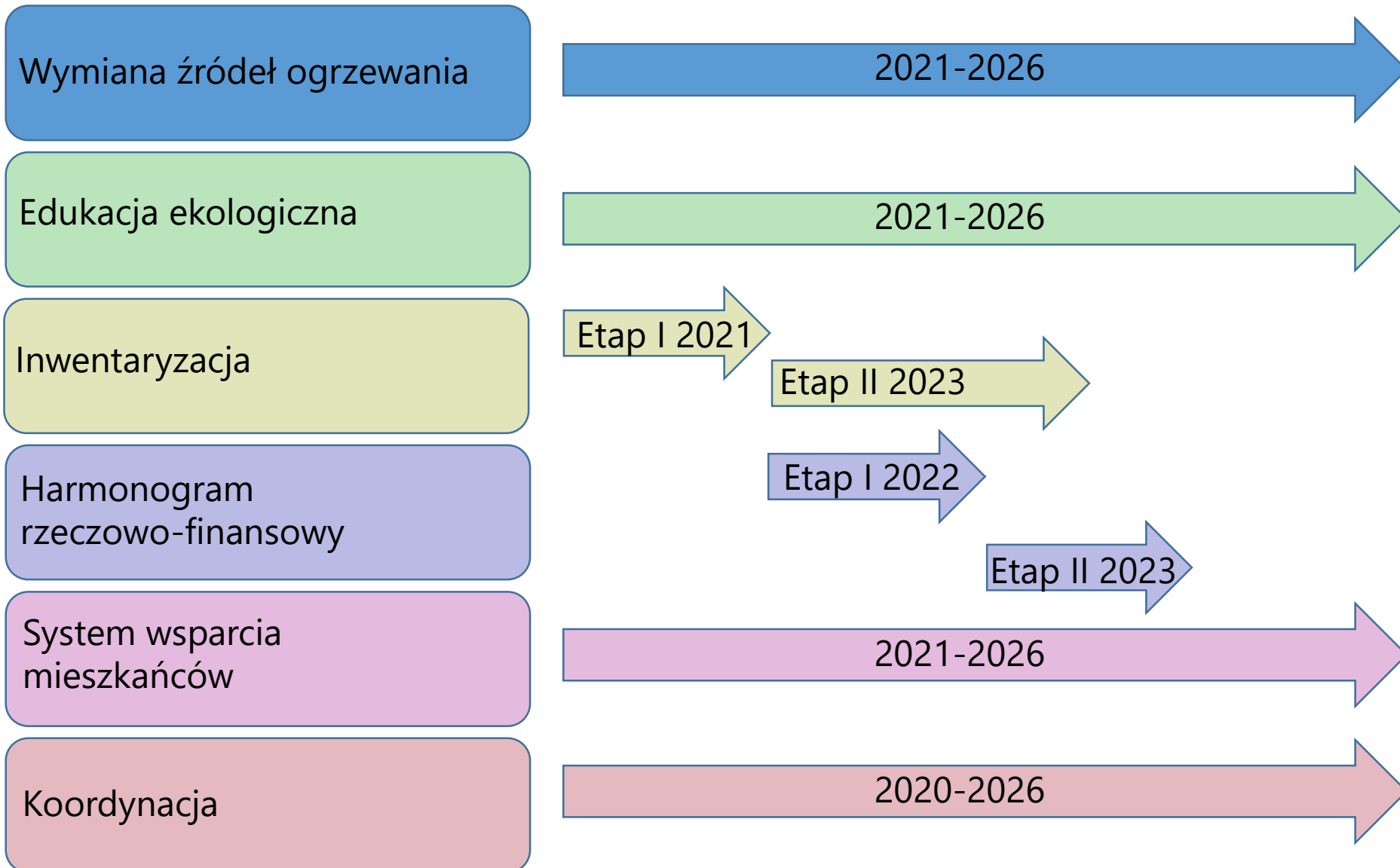
Numer działania	Kod działania	Nazwa działania
1.	WpsAtrZSO	Ograniczenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w budynkach i lokalach mieszkalnych i niemieszkalnych, w gminach strefy aglomeracji trójmiejskiej.
2.	WpsAtrEdEk	Edukacja ekologiczna.
3.	WpsAtrInZe	Inwentaryzacja źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych i niemieszkalnych, w gminach strefy aglomeracji trójmiejskiej.
4.	WpsAtrHrFi	Opracowanie i przyjęcie w gminach strefy aglomeracji trójmiejskiej szczegółowego harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych.
5.	WpsAtrSyPo	Stworzenie przez poszczególne gminy strefy aglomeracji trójmiejskiej systemu wspierającego mieszkańców we wdrażaniu uchwał antysmogowych oraz jego funkcjonowanie.
6.	WpsAtrKoAnt	Koordinowanie przez Samorząd Wojewódzki wdrażania uchwały antysmogowej.

Tabela 1 Wykaz planowanych działań naprawczych w strefach województwa pomorskiego

Numer działania	Kod działania	Nazwa działania
1.	WpsPomZSO	Ograniczenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w budynkach i lokalach mieszkalnych i niemieszkalnych w gminach strefy pomorskiej.
2.	WpsPomEdEk	Edukacja ekologiczna.
3.	WpsPomInZe	Inwentaryzacja źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych i niemieszkalnych w gminach strefy pomorskiej.
4.	WpsPomHrFi	Opracowanie i przyjęcie w gminach strefy pomorskiej szczegółowego harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych.
5.	WpsPomSyPo	Stworzenie przez poszczególne gminy województwa pomorskiego systemu wspierającego mieszkańców we wdrażaniu uchwał antysmogowych oraz jego funkcjonowanie.
6.	WpsPomKoAnt	Koordinowanie przez Samorząd Wojewódzki wdrażania uchwały antysmogowej.

Terminy realizacji działań naprawczych

Zmiana programów ochrony powietrza w 2022 r. – zmiana treści uchwał i załącznika nr 5

- Uchwała nr **602/XLVIII/22** Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 listopada 2022 roku **zmieniająca** uchwałę Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie programu ochrony powietrza dla **strefy aglomeracji trójmiejskiej**, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu
- Uchwała nr **603/XLVIII/22** Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 listopada 2022 roku **zmieniająca** uchwałę Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie programu ochrony powietrza dla **strefy pomorskiej**, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu

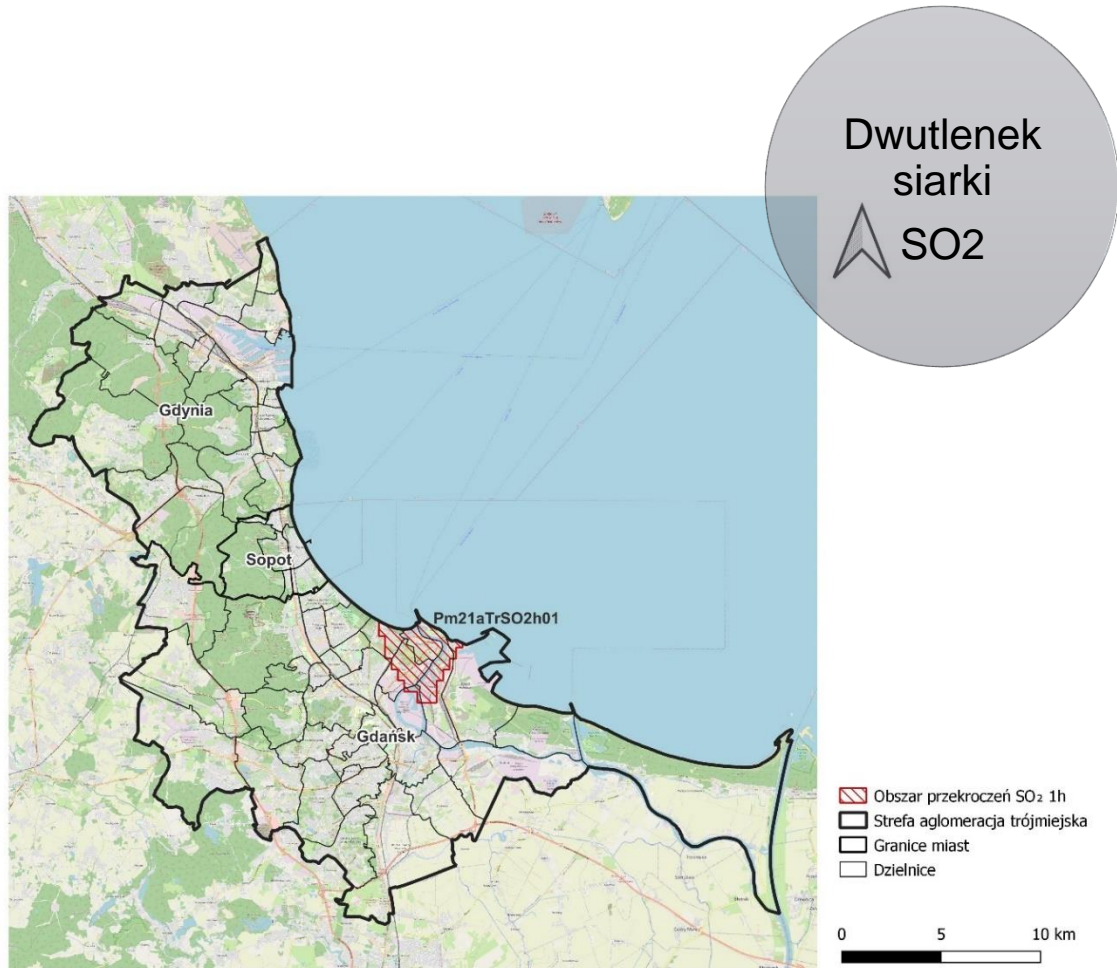

Sprawozdania z realizacji POP

- Sprawozdanie okresowe – corocznie do dnia **15 lutego** za poprzedni rok kalendarzowy
- Sprawozdanie końcowe – **5 miesięcy** po zakończeniu realizacji programu, obejmujące cały okres jego realizacji
- **Wyłącznie za pośrednictwem platformy sprawozdawczej**
- adres platformy sprawozdawczej <http://powietrze.metropoliagdansk.pl/>
- Instrukcja użytkownika i wideo tutorial na stronie:
<https://powietrze.pomorskie.eu/pop/sprawozdania-z-realizacji-pop/>

Podstawa POP i PDK dla SO₂

Roczna ocena jakości powietrza GIOŚ w województwie pomorskim za rok 2021:

- przekroczenia jednogodzinnego poziomu dopuszczalnego – 25 h ze stężeniem >350 µg/m³

Powiadomienie GIOŚ o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki:

- przekroczenia poziomu alarmowego – >500 µg/m³ przez trzy kolejne godziny

Plan działań krótkoterminowych dla SO₂

- Główny Inspektor Ochrony Środowiska powiadomił Zarząd Województwa Pomorskiego pismem znak DM/542-3/01/21/KM z dnia 10 lutego 2021 r. o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki - **średnia dobowa w strefie aglomeracji trójmiejskiej**

Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom dopuszczalny [µg/m ³]	Dopuszczalna liczba przekroczeń	Poziom alarmowy [µg/m ³]
1 godzina	350	24 razy	500*
24 godziny	125	3 razy	-
Rok kalendarzowy	20**	-	-

* Wartość występująca przez trzy kolejne godziny w punktach pomiarowych reprezentujących jakość powietrza na obszarze o powierzchni co najmniej 100 km² albo na obszarze strefy zależnie od tego, który z tych obszarów jest mniejszy.

** Poziom dopuszczalny ze względu na ochronę roślin.

Plan działań krótkoterminowych dla SO₂

Uchwała nr **525/XLI/22** Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie określenia **Planu działań krótkoterminowych w zakresie dwutlenku siarki dla strefy aglomeracji trójmiejskiej** (Dz. Urz. Woj. Pom. 2022, poz. 1674)

- **art. 92 ust. 1** ustawy Prawo ochrony środowiska – w przypadku ryzyka wystąpienia w danej strefie przekroczenia poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu, zarząd województwa, w terminie **12 miesięcy** od dnia otrzymania informacji o tym ryzyku od GIOŚ, opracowuje **projekt uchwały** w sprawie planu działań krótkoterminowych
- **art. 92 ust. 1c** Sejmik województwa, w terminie **15 miesięcy** od dnia otrzymania informacji o ryzyku, określa, w drodze uchwały, **plan działań krótkoterminowych**

Plan działań krótkoterminowych dla SO₂

Nazwa stacji	Kod stacji	Stężenie jednogodzinne SO ₂ [µg/m ³]	% przekroczenia poziomu dopuszczalnego	Data wystąpienia przekroczenia
Gdańsku, ul. Wyzwolenia	PmGdaWyzwole	359,6	103	01.02.2021 r.
		1082,1	309	07.02.2021 r.
		878,8	251	07.02.2021 r.
		590,0	169	07.02.2021 r.
		481,3	138	07.02.2021 r.
		457,8	131	09.02.2021 r.
		856,8	245	09.02.2021 r.
		424,6	121	09.02.2021 r.
		725,4	207	09.02.2021 r.
		790,4	226	09.02.2021 r.
		860,6	246	09.02.2021 r.
		831,5	238	09.02.2021 r.
		764,4	218	10.02.2021 r.
		394,9	113	10.02.2021 r.
		425,5	122	10.02.2021 r.
		754,9	216	11.02.2021 r.
		1189,0	340	18.02.2021 r.
		1284,1	367	18.02.2021 r.
		598,7	171	18.02.2021 r.
		933,9	267	18.02.2021 r.
		1109,7	317	18.02.2021 r.
		832,6	238	18.02.2021 r.
662,4	189	18.02.2021 r.		
615,5	176	19.02.2021 r.		
804,6	230	20.02.2021 r.		

Przekroczenie poziomu alarmowego przez trzy kolejne godziny

Plan działań krótkoterminowych dla SO₂

Działania dla POZIOMU 1 (kolor żółty) – ryzyko przekroczenia lub przekroczenie poziomów dopuszczalnych dla dwutlenku siarki

Kod działania	Rodzaj działań	Działanie	Sposób działania	Wykonawca (podmiot realizujący zadanie)	Jednostka kontrolna/monitorująca
WpAtrInfSO2_01	Działania informacyjne	Informacja o wystąpieniu ryzyka przekroczenia lub przekroczeniu poziomów dopuszczalnych dla dwutlenku siarki oraz o obowiązujących ograniczeniach i innych środkach zaradczych	Przekazanie powiadomienia społeczeństwu za pośrednictwem Regionalnego Systemu Ostrzegania (RSO) Przekazanie powiadomienia do miejskich centrów zarządzania kryzysowego Przekazanie do wiadomości do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego na adres mailowy: powietrze@pomorskie.eu podjętych działań informacyjnych	Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
WpAtrInfSO2_02	Działania informacyjne	Informacja o wystąpieniu ryzyka przekroczenia lub przekroczeniu poziomów dopuszczalnych dla dwutlenku siarki oraz o obowiązujących ograniczeniach i innych środkach zaradczych	Przekazanie powiadomienia za pomocą systemu ostrzegania mieszkańców Przekazanie do wiadomości do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego na adres mailowy: powietrze@pomorskie.eu podjętych działań informacyjnych	Miejskie Centra Zarządzania Kryzysowego	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego

Plan działań krótkoterminowych dla SO₂

Kod działania	Rodzaj działań	Działanie	Sposób działania	Wykonawca (podmiot realizujący zadanie)	Jednostka kontrolna/monitorująca
WpAtrInfSO2_03	Działania informacyjne	Przekazanie informacji do: <ul style="list-style-type: none">Grupy Azoty Zakłady Fosforowe Gdańsk Sp. z o.o.,PGE Energia Ciepła Oddział Wybrzeże w Gdańsku,Rafinerii Grupy LOTOS w Gdańsku o wystąpieniu ryzyka przekroczenia lub przekroczeniu poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki na stacji pomiarowej Gdańsk ul. Wyzwolenia (PmGdaWyzwole)	Informacja przekazana w sposób zwyczajowo przyjęty bezpośrednio do: <ul style="list-style-type: none">Grupy Azoty Zakłady Fosforowe Gdańsk Sp. z o.o.,PGE Energia Ciepła Oddział Wybrzeże w Gdańsku,Rafinerii Grupy LOTOS w Gdańsku. oraz do wiadomości do WIOŚ Przekazanie do wiadomości do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego na adres mailowy: powietrze@pomorskie.eu podjętych działań informacyjnych	Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
WpAtrIOeSO2	Działania ograniczające emisję punktową i niezorganizowaną	Identyfikacja źródeł mogących wpływać na przekroczenia norm jakości powietrza, a także podjęcie działań ograniczających emisje z ww. zidentyfikowanych źródeł	Przeprowadzenie analizy sytuacji rozruchowo-technologicznej instalacji emitujących dwutlenek siarki, a także podjęcie działań ograniczających emisje ze zidentyfikowanych źródeł oraz zaplanowanie i wdrożenie działań w celu ograniczenia emisji	<ul style="list-style-type: none">Grupa Azoty Zakłady Fosforowe Gdańsk Sp. z o.o.,PGE Energia Ciepła Oddział Wybrzeże w Gdańsku,Rafineria Grupa LOTOS w Gdańsku	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku

Plan działań krótkoterminowych dla SO₂

Działania dla POZIOMU 3 (kolor czerwony) - ryzyko przekroczenia lub/i przekroczenie poziomu alarmowego dla dwutlenku siarki

Kod działania	Rodzaj działań	Działanie	Sposób działania	Wykonawca (podmiot realizujący zadanie)	Jednostka kontrolna/monitorująca
WpAtrInfSO2_01	Działania informacyjne	Informacja o wystąpieniu ryzyka przekroczenia lub przekroczeniu poziomu alarmowego dwutlenku siarki oraz o obowiązujących ograniczeniach i innych środkach zaradczych	Przekazanie powiadomienia społeczeństwu za pośrednictwem Regionalnego Systemu Ostrzegania (RSO) Przekazanie powiadomienia do miejskich centrów zarządzania kryzysowego Przekazanie do wiadomości do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego na adres mailowy: powietrze@pomorskie.eu podjętych działań informacyjnych	Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
WpAtrInfSO2_02	Działania informacyjne	Informacja o wystąpieniu ryzyka przekroczenia lub przekroczeniu poziomu alarmowego dwutlenku siarki oraz o obowiązujących ograniczeniach i innych środkach zaradczych	Przekazanie powiadomienia za pomocą systemu ostrzegania mieszkańców Przekazanie do wiadomości do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego na adres mailowy: powietrze@pomorskie.eu podjętych działań informacyjnych	Miejskie Centra Zarządzania Kryzysowego	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego

Plan działań krótkoterminowych dla SO₂

Kod działania	Rodzaj działań	Działanie	Sposób działania	Wykonawca (podmiot realizujący zadanie)	Jednostka kontrolna/monitorująca
WpAtrInfSO2_03	Działania informacyjne	<p>Przekazanie informacji do</p> <ul style="list-style-type: none">Grupy Azoty Zakłady Fosforowe Gdańsk Sp. z o.o.,PGE Energia Ciepła Oddział Wybrzeże w Gdańsku,Rafinerii Grupy LOTOS w Gdańsku, <p>o wystąpieniu ryzyka przekroczenia lub przekroczeniu poziomu alarmowego dwutlenku siarki na stacji pomiarowej Gdańsk ul. Wyzwolenia (PmGdaWyzwole)</p>	<p>Informacja przekazana w sposób zwyczajowo przyjęty bezpośrednio do:</p> <ul style="list-style-type: none">Grupy Azoty Zakłady Fosforowe Gdańsk Sp. z o.o.,PGE Energia Ciepła Oddział Wybrzeże w Gdańsku,Rafinerii Grupy LOTOS w Gdańsku. <p>oraz do wiadomości do WIOŚ</p> <p>Przekazanie do wiadomości do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego na adres mailowy: powietrze@pomorskie.eu podjętych działań informacyjnych</p>	Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
WpAtrInfSO2_04	Działania informacyjne	<p>Informowanie dyrektorów szpitali i przychodni podstawowej opieki zdrowotnej o możliwości wystąpienia większej liczby i przypadków nagłych chorób górnych dróg oddechowych oraz niewydolności krążenia</p>	<p>Wzmożenie czujności służb ratowniczych (pogotowia ratunkowego, oddziałów ratunkowych)</p> <p>Przekazanie do wiadomości do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego na adres mailowy: powietrze@pomorskie.eu podjętych działań informacyjnych</p>	Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego

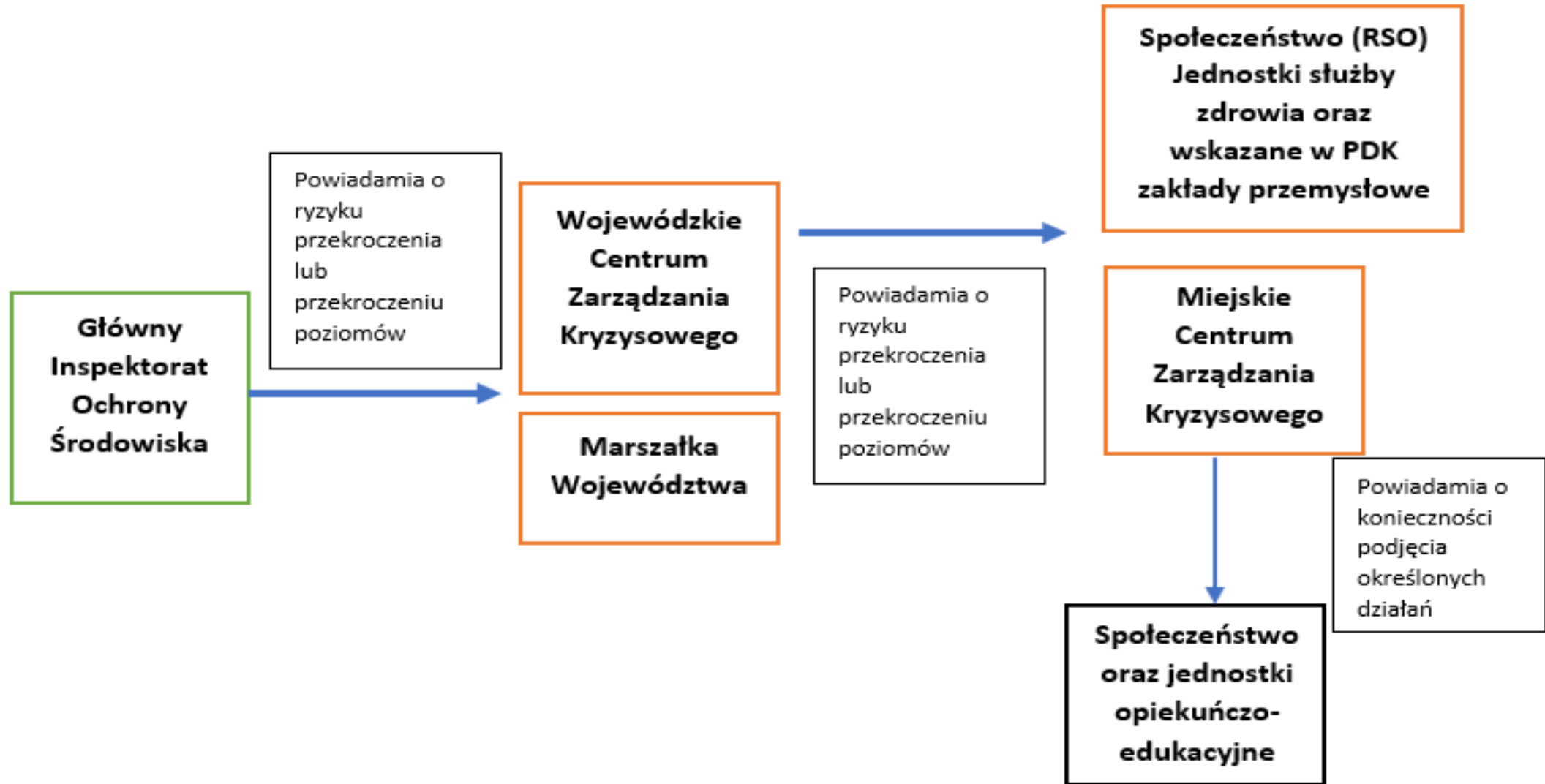

Plan działań krótkoterminowych dla SO₂

Kod działania	Rodzaj działań	Działanie	Sposób działania	Wykonawca (podmiot realizujący zadanie)	Jednostka kontrolna/monitorująca
WpAtrInfSO2_05	Działania informacyjne	Informowanie dyrektorów jednostek edukacyjnych i oświatowo-wychowawczych o wystąpieniu ryzyka przekroczenia lub przekroczeniu poziomu alarmowego dwutlenku siarki	Realizacja zaleceń wskazanych w działaniu WpAtrIOchSO2 Przekazanie do wiadomości do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego na adres mailowy: powietrze@pomorskie.eu podjętych działań informacyjnych	Miejskie Centra Zarządzania Kryzysowego	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
WpAtrIOchSO2	Działania ochronne	Zalecenia dla wszystkich grup ludności: 1. unikanie długotrwałego przebywania na otwartej przestrzeni 2. unikanie wietrzenia pomieszczeń. Dodatkowe zalecenia dla wrażliwych grup ludności: 1. pozostanie w domu, 2. unikanie obszarów występowania wysokich stężeń dwutlenku siarki w powietrzu, 3. unikanie intensywnego wysiłku fizycznego na otwartej przestrzeni 4. ograniczenie wietrzenia pomieszczeń, 5. unikanie przebywania dzieci na otwartej przestrzeni w czasie pobytu w jednostkach edukacyjnych i oświatowo-wychowawczych, 6. unikanie przebywania osób starszych na otwartej przestrzeni.	Realizacja zaleceń	Osoby fizyczne niebędące podmiotami korzystającymi ze środowiska Dyrektorzy jednostek edukacyjnych i oświatowo-wychowawczych	-

Plan działań krótkoterminowych dla SO₂

Program ochrony powietrza dla SO₂

Komunikat Zarządu Województwa Pomorskiego o przystąpieniu do opracowania projektu Programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracji trójmiejskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny dwutlenku siarki

- **art. 91 ust. 1** ustawy Prawo ochrony środowiska – zarząd województwa, w terminie **12 miesięcy** od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref od GIOŚ, opracowuje **projekt uchwały** w sprawie programu ochrony powietrza
- **art. 91 ust. 3** Sejmik województwa, w terminie **15 miesięcy** od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, określa, w drodze uchwały, **program ochrony powietrza**

Program ochrony powietrza dla SO₂

Do dnia **26 kwietnia 2023 r.** Zarząd Województwa Pomorskiego zobligowany jest do opracowania projektu POP w zakresie dwutlenku siarki dla strefy aglomeracji trójmiejskiej,

Sejmik Województwa Pomorskiego jest zobowiązany do podjęcia uchwały do **26 lipca 2023 r.**

Program ochrony powietrza dla SO₂

- Kontrole przeprowadzone przez Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska pozwoliły na wskazanie źródła odpowiedzialnego za naruszenia standardów jakości środowiska, czyli przekroczenia poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki.
- Jako źródło wskazano emitor E001 przy instalacji do produkcji kwasu siarkowego w spółce Grupa Azoty Zakłady Fosforowe Gdańsk. Awaria instalacji została tymczasowo naprawiona w marcu 2021 r., a docelowo w czerwcu 2021 r.
- Po tych działaniach, od marca 2021 r. do końca 2022 r. incydenty wysokich stężeń SO₂ się nie powtórzyły.
- Działania planowane w POP dla SO₂:
 - krótkoterminowe – 2 lata
 - zwiększenie nadzoru nad prawidłowym funkcjonowaniem instalacji

Działania edukacyjno – informacyjne w 2022 r.

- Materiały promocyjne
- Udział w 3 Pomorskim Pikniku Energetycznym w Gdyni
- Spot filmowy (<https://powietrze.pomorskie.eu/materialy-informacyjne/>)
- Logo pomorskie powietrze
- Emisja spotu radiowego
- Szkolenie 24.11.2022 r.
- Strona <https://powietrze.pomorskie.eu/>

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

<https://powietrze.pomorskie.eu/>
powietrze@pomorskie.eu

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Dziękuję za uwagę